

Latviesi Fehu Amīses.

60. gada-gahjums.

Nr. 3.

Trešdeena, 21. Janvari (2. Februāri).

1881.

Nedaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Gšpedicija Besthorn lga grahmatu-bohdē Jelgavā.

Latv. Aw. maffa par gadu Jelgavā 1 rubl. Rihgā fanemoht pee Daniel Minus lga, kaus-eelā Nr. 5. Fishera un Freya namā, 1 trepi augschup, 1 rubl. 20 kap., par pasti fanemoht 1 rubl. 50 kap.

Jelgavā, Ferd. Besthorn lga grahmatu-bohdē, paleijs-eelā Nr. 2. Kuldīga, Ferd. Besthorn lga grahmatu-bohdē. Baustā, R. Vogel lga apteiki. Rihgā, D. Minus lga kantori, kaus-eelā Nr. 5, Fishera un Freya namā. Walmeera, Trei lga grahmatu-bohdē. Walkā, M. Rudolff lga grahmatu-bohdē. Pehterburgā, pee Pehterburgas zeen. Latv. draudses mahzitaja.

Been. avischi redaktooreem, lihdsstrahdnekeem, sinotajeem un wifem, kas man peefuhtihā kahds rakstus, daru sinamu, kā rafsti un grahmatas ja-adreseerē pr. Schrunden, Kurland un ne wiš pr. Hasenpoth, kā lihds schim. **Latv. aw. redaktors.**

Nahdītājs: No eekfjēmehm. No ahrsemehm. Visjānaks finas. Kahds wahrs par kahdu labdar, beedribu. Lepajās Latwesdu labd, beedribā zc. Emanuels, ieb tshetras Seemas-fwehtku eglites. Abildes. Mīsejums, Sudinashanas.

No eekfjēmehm.

Pehterburga. Skobelewa telegraama no 12. Janvara, pulkst. 90s wakārā, sino: Schodeen pehz ofinainas 9 stundu kaujas ar shturmi eenehmāhm wiſas apzeetinatahs eenaidneka pozīcijas Geof-Tepē un Densil-Tepē. Genaidneku us wiſas lihnijs aifoſināhā, un 15 werstos tahlu dſinamees tam pakāt, to aplaudami. Muhsu uſwara ir pilniga. Mehs eeguwhām leelu vullu erohtschu, leelgalu un munizijas, eenaidneku lehgeri un prowjantu. Muhsu pame-tumi wehl nesināti; eenaidneka — leeliski. Muhsu karewi kah-wahs teſcham waronigi. — Keisariſka Augſtiba Leelfirsts Nikolajs Nikolajewitschs sen. 9. Janvari nonahza Berlinē un apmetahs Kreevijas suhtnezzibas namā. Tuhlit pehz 9em Wahzijas Krohna-prinči winu tur apmekleja, un $\frac{1}{2}$ 120s Wahzu Keisara majestetes winu peenehma pee ſewis. Wehl Krohna-prinči apmeklejus Krohna-prinčha pili, Leelfirsts Nikolajs $\frac{1}{2}$ 1ā jau aſbrauzu no Berlines prohjam us Parīz. Kreevijas suhtnis Saburows winu vawa-dījis lihds dſelszēlam. — U Pruhſchu printſcha Wilhelma kahſahn 15. Februāri kahds no muhsu Keisara familijs lohzelkem dohſcho-tees us Berliņi. — Warſchawas generalgubernators, general-adjutants Albedinskis, kā finams, tagad uſturahs Pehterburgā, kur pahrspreeschoht fchahdas lectas: 1) Pohlu walodas peelaishanu pee meera-teefahm Pohlo; 2) nosazijuma atzelschanu, kā meera-teefnefis eezelams no waldbas, bet ne no eedſhwotajeem pascheem; 3) serwi-tutu atzelschanu; 4) profesoru weetas radischanu preefch Pohlu literatūras pee Warſchawas uniwersitetes, un 5) jauno pilſehtas likumu eeweschānu Pohlo. — Is Pehterburgas teek „Rig. Ztgai“ ſnohts: Breefch Daugawas reguleerschanas darbeem Krohnis atvehlejīs 400 tuhls. rublu. — Awiſes ispausta ſina, kā walts-padohme dabuſchoht leelaku ſwaru, naš wiſ is gaſa. No labi ſinoſchas puſes ir ſtah-stihts, kā eſoht eſfahkts gahdaht par ſwarigu uſdewumu vahriew-schanu no ministeru komitejas us walts-padohmi. — Ar jaunahm pahrgrohſſchanahm, kas notikus has ſenata I. departementā, Balt. gubernas waroht buht lohti meerā. — Greeku suhtnezziba Pehterburgā, kā dſirdams, eesneegusi muhsu ahrlectu ministerijai zirkularu, kura ſino, kā Greekija nebuſchoht peekahptees ſawā lihdschinīgā politiķi rohbeschu jontajumā pret Turziju, bet zeechi pastahweschoht us to, kā Berlineš longresa ſpreedumi ſchini ſinā ſihki tiktu ispilditi. — Fregates „Edinburgas Herzogs“ matroſis Iwanows, kā Parises awiſes ſino, fitis kahdam ſchahs paſchas fregates ofzērim. Kara-teesa winu noteſajusi us nahwi, un 4. Janvari tas, 3 juhdses no krafta, us kahdas twaiku ſchalupas tizis pakahrti. — Muitas de-parmentes ifſludina, kā 1880. gadā no muitas eenahzis 58 milj. 958 tuhls. 106 rubli ſelta un 1 milj. 953 tuhls. 67 rubli kredit-

biletes. — Gregors, Horwitz un Cohans (kara-waijadſibu lihſe-ranti pehdejā Kreewu-Turku karā) eſoht nodohmajuschi pret muhsu waldbiſ ūſahlt ziwil-prozeſi, paghredami, lai wineem iſmakkatu 30 milj. rubli, kā waldbi ſeedſahs dariht. Tā tad gaidama ſawada prozeſe, kahda wehl naš notikusi, kamehr jaunahs teefas pastahw. Teefas mafaschanas ween ſchini prozeſe ſneegfees lihds 500 tuhls. rublu. — Zeetumu wirſwalde „Wald. Wehſt.“ ifſludina plachu pahrkatu par ſawu darboſchanohs pehrnajā gadā. Kreevijā, kā laſams, atrohnahs 84 gubernas-, 510 apriņķi- un 32 valiha-zeetumi ar 70 tuhls. 488 zeetumnekeem; forekzijas (laboſchanas) kompanijas un areſtantu nodakās bij 9609, forekzijas darba-namōs 456, forekzijas zeetumōs 962, iſmelkſchanas zeetumōs 1134, pagaidu-zeetumōs preefch politiſkeem noſeedsnekeem 2600 zeetumneki. Bes tam Waka-Sibirijs atradahs 843, Kihns-Sibirijs 1878 un Sachalinas ſala 1103 zeetumneki. Še klaht wehl nahktu daschadi areſtant, kas iſdaliti pa fabrikahm un zitahm tahdahm eestahdehm. — Par wiſſliktakojeem zeetumeem zitu ſtarpā pee rewiſjā ſtrahdiuſches doh-ma-zeetumā ſtehwale un Rihgas ſeetumi. — Kijewas generalguber-nators Tschertkows atluhdſees no amata; wina weetā eezelis Ode-fas generalgubernators Drentelns; Drentelna weetu dabujis Charkowas generalgubernators firſts Dondukov-Korſakows, un ta weetā nahzis firſts Swiatopolk-Mirskis. — Pehterburgas kara-apgabala ſtahba-preefchneeks firſts Imreteiniks atlaits no amata; wina weetā eezelis barons Rosenbachs. — Is Setinjes, Montenegrojas galwas-pilſehtas, dabuta wehſts, kā firſts Nikita eſoht noſpreedis, ſen nodohmato un weenuehr atlikto ſelofschānu us Pehterburgu iſda-riht nahloſchā pawafari, ja tikai negadahs politiſki apſtahkli, kas ſho nodohmu it weegli atkal waretu iſſaukt.

Jelgava. Kurſemes gubernators, geheimrahts P. v. Lilienfelds 3. Janvari amata darischanas aſbrauzis us Pehterburgu. 11. Janvari wiſch tika peenemts audienzē no muhsu Kunga un Keisara.

Jelgawas Latwesdu beedribu jau iſgahjuſchā gadā bij nodoh-majus iſrikoht maſku-balli, taffchu wehſak ſho nodohmu talabad no-likā pee malas, kā nebij eespehjams til ahtri us maſku-balli ſagata-wotees; ziti darbi eestahjabs, kas bij dauds waijadſigaki; ori preefch dalibnekeem ſinā ſinā iſrikoſchana to brihdi nebuhtu biſuſi til patih-kama. Kā no uſtizama awota nu dabujahm ſinah, tad us lauzineku un pilſehtneeku wehleſchanohs Jelg. Latw. beedribu nu maſku-balli ir nolikuſi us 31. Janvari ſch. g. Tāni wakārā buhſchoht daschadi iſ-rikojumi no beedribas akteereem, kā: Nerru Ķehnina Krohneſchana (kahds ſeelaks johku gabals), wezloku Latwesdu dantschi zc. — Jelgavā bij kahdu laiku, tāpat kā Rihgā, tingel-tangeli buhſchana pawisam noleegta. Tapehz muhs pahreidſa, kād wakarejā deenā mums tava ſtahſtihts. Jelgavā eſoht pee Annas-wahrteem kahds tingel-tangeli atlahts, par kuru kahds Chr. ſch. ſgs bij ifſludina-jis tikai muſkas- un deklamazijas wakara iſrikojumus (Abendunter-

haltungen). *Wisi wehstneschi ir siakahrigi putni; tamdeht ari mehs dewamees turp.* *Wispirms atradahm sinamahs eetaises preekschā daschus suhrmaaus gaidam.* *Masa restorazijas istaba bij no zilwekeem fā bahstīn pēebahsta, kas waj nu sawā starpā tehrseja jeb ari alu un zitus tāhdus preekus haudijsa.* *Blakus-kambari redsejahm turpreti reīn-wihnu dseram;* *fchini weetā bij pee dalibneekem arīdsan diwas jounas feeweetes apsehduſchahs.* *Nomaksajuschi 30 kav., dewamees tā nosaultā sahlē; atradahm ari fchē to pafchū musiku, tikai ar tāhdū pahrmāinīchānu, ka weenā faktā sehdeja uskahdas tribines, fā iſlikahs, nogurūchās diwas jaunawās, ohtrā faktā sehdeja pee weesem atkal kahda feeweete.* *Wifas ruhmes bij, tā fakoht, no zilwekeem pahrpilditas, bet ari no tabakas duhmeem pahrlēzigi pahruemtas.* *Weesi bij pa leelakai datāi jauni zilvelki: eerehdai, tīgotaju feli ze.* *Kam, sinams, masa rohžiba, bet no kureem tatschu runā stahwoſchahm weetahm laba pēkna.* *Laukā is tā nosaultahs sahles nahkoht, pēfītahs mums kahds no „labajeem draugeem“ ar neschkīstu runu; drihsunā mehs ar ſchō tehwinu bijahm „ſchikirti laudis“.* *Bet restorazijas istabā eſoscheem, tuhdal pehz tam, no ta pafchā wihra jau redsejahm kahdam zitam wairak reisās pa waigu fitam.* *Naw sinams, waj ſchēe preeki ari us programas bij uſſihmeti jeb nē; tāpat neſinams, ar kahdu patikſchanu wixi no ziteem weesem tapa uſnemti, jo mums ſchē ilgi nerima un mehs dewamees drihs prohjam.* *Labi buhtu, kad ari muhſu polizejas lungi ne-afſtahtu ſchihs „abendunterhaltungas“ bes laipnas ewehroſchanas.*

B. W.

Dohbeles prahwesta-aprinka zeenijameem ſkohlotajeem ſinoju, ka komiſija, kas beidsamajā ſkohlotaju ſapulzē Dohbelē tika zelta dehl ſchēterbalſigu dſeeſmu iſmekleſchanas preeksch nahkamahs ſapulzē Maija mehneſi, iſwehlejuſti ſchahdas dſeeſmas:

Ís Jumſes „Dſeeſmu-rohtas“ I. datas Nr. 2, 3, 12, 13, 39, 50^b; ís II. datas Nr. 3, 8^b, 86^a, 68, 50, 30; ís Dſeeſmu-krähjuma no I. wiſpahrigeem dſeedaſchanas-fwehikeem Rihgā „Teiz mana dwehſle to Kungu“ 10. lapu-puſē un „Tam Tehwam pateizam“ 16. lapu-puſē. — Dſeeſmas ir nemtas ís ſcheem diweem krahjumeem tamdehl, ka gan leelakai datāi ſkohlotaju ſchē rohkā un naw ihpachigi wairs ja-eegahdā; nahkofchā konferenzē waretu apſpreest, waj us preekschū nederetu ari wehl zitus ſchēterbalſigu dſeeſmu krahjumus, kahdu jau labs pulks ari Latweefchū walodā, eegahdāt.

Kad pee I. tenora un pee I. bafes par mai dſeedataju peeteikuſchees (pee I. tenora 6, pee I. bafes tikai 2, turpreti pee II. tenora 9 un pee II. bafes 11), tad luhdus, ka no teem ſkohlotaju fungem, kuri beidsamajā ſapulzē nebij atnahkuſchi un tamdehl wehl ne pee weenā balſs naw peedaliuſchees, edſeedatu, ja pehz balſs augſtuma eespehjams, waj I. tenoru, waj I. baſi. — Ari daru ſkohlotaju kugus us tam uſmanigus, ka gan nebuhs eespehjams preeksch konferenzes eesahkſchanas nekahdas prohwes notureht; kamdehl ari luhdus, kreetni dſeedaſchanā ſagatawotees; it ihpachī tas buhs ja-eewehro pee tahm mahkſligajahm garigahm dſeeſmahm.

Tā tad sawā nahkamā ſapulzē, ſchī gada Maija mehneſi, eefahkſim ari ſchō — dſeedaſchanas-mahkſlu — kohpt! Lai tad mihligahs ſkanas atſpirdſina un eepreezina muhſu fabeedribu! un — kad balſs pee balſs peefleeneahs, tad wisi kohpā paleek ka weena pati weſela ſkanu meeſa. Tā ari dſeedaſchanā lai peepalihds, ka ſkohlotaju kahrtā arween wairak ſawenojoahs weenprahribā, draudſibā, mihleſtibā! —

Komiſijas wahrdā: T. Weidemann.

Ís Bramberges. „Brambergu labdarifchanas beedriba“ no-tureja ſawu pilno ſapulzi fwehdeen, 11. Janvari ſch. g., Jelgawā, leelojā eelā Nr. 43, S. Weinberga īga ruhmes. Šapulzi atklahja beedribas preekschneeks, pateikdamees zeen. Jelgawas polizmeiſteera īgam, kas laipni atwehlejī ſchē ſapulzetees. Tāpat ari zeen. Kurſemes gubernatora īgam beedribas ſirſnigas pateizibas iſſazidams un wehledams wiham ilgu muhſchu, ſweiku weſelibu un dauds laimes, kas atwehlejīs „Brambergu labdaribas beedribai“ ar rafstu no 24. Dezemberi 1880. g. sem 8955 ſawās ſapulzēs ari par ſemkohpibū, amatneezibū un ſaimneezibū iſſkaidrodamas un pamahzidamas runas, pahrspreedumus un preekschlasifchanas tureht. Ari muhſu Augſtam Kungam un Reisaram Alekſanderam II. beedribas dſili justahs pateizi-bas iſſazidams, sem Kura ſargaſchanas mehs waram drobſchi un laimigi dſihwoht, un wehledamees, lai Deewis Winu mums wehl ilgi uſtūr, un luhdams „Deewis, ſargi Reisaru“, us ko wiſa ſapulze ſkanu trihskahrtigu „urā“ uſſauza. Us tāhs deenas kahrtibū pahreijoht — a) par jauneem beedreem un beedrenehm tika uſnemti 6 bee-dri un 8 beedrenes; b) beedribas dibinaſchanas fwehktus ſapulze no-ſpreeda ſwineht fwehdeen, 15. Februarī ſch. g.; c) par beedribas ſemkoh-

pibas nodatas dibinaſchanu iſſazija augſchā mineto zeen. gubernatora kunga rafstu preekschā, pehz kura no pilnahs ſapulzes tapa nospreets: beedribas ſapulzes ari par ſemkohpibū, amatneezibū un ſaimneezibū runas, pahrspreedumus un preekschlasifchanas tureht. Nahkamā ſapulze tika nolikta us ſwehdeenu, 1. Februarī ſch. g., Jelgawā, leelajā eelā Nr. 43, S. Weinberga īga ruhmes.

R. D.

Lihgo dſeedaſchanas-beedriba (Brambergē) ſwineja 31. Dezemberi p. g. Venkainoſ ſawus 15. gada ſwehktus un jaungada ſagaidifchānu. Lai gan nekahds zela laiks nebiſ, tomehr weesi bij deewsgan leelā ſkaitā eeraduſchees. ſwehktus atklahja L. kgs ihſos wahrdōs, pehz kam kohris nodseedaja tautas himnu. Pehz ſwehkturunas, no J. M. īga, dſeedaja publika, ar muſikas pawadiſchanu, walſts himnu. Tad nahza beedribas gabjums. Janoschehlo tikai, ka weens no beedribas dibinatajeem, — kurch tai ari 10 gadus par preekschneku bijis, — beedribas iuhgumu, ſchiniſ ſwehktos ſinas paſneegt par beedribas darboſchanohs pirmajos 7 gadōs (1865—1872), nebiſ iſpildiſis. Zil mums ſinams, beedribai tad bijiſchi „ſeedulaiki“. Dſeedataju tad tai bijis pahri par 60; tik pat dauds ari paſiwi beedru. Toreis beedriba wairak wehribu greeſuſi us baſnizas-dſeedaſchanu. Ikkatrū ſwehdeenu dſeedataji ar ſchēterbalſigu dſeedaſchanu puſchkojuſchi deewkalpoſchanu (Jelgawas Annas-baſnizā). Dſeedaſchanu pawadijīs 12 wihrū ſeels muſikas-kohris. Ari pahri reiſas, ar zitu peepalihdsibū, konzerti iſrihkojuſchi. 1868. gadā beedriba 31. Auguſta baſnizu bagatigi puſchkojuſti un muhſu Wiſuſchēligam Reisaram no ſuhtijufi padewibas iſſazifchanas telegramu, us ko Semes-tehws beedribai fuhtijis ſirſnigas pateiſibas. Tagadejam gubernatoram, zeen. Lilienfelda īgam. Kurſeme par gubernatoru cenahkoht, beedriba to ar daschahm dſeeſminahm apſweizinajufi, un wina kundiſi dſeedatajas, wiſas baſtās drehebēs gehrbuschahs, to dſeeſminu dſee-doh: „Mehs puks Teiwim pakaiſam“, ar pukehm behrtin apbehruſchās, par ko auguſta kundiſe bijiſt tohti pahrsteigta un aſgrahbta, un dſeedatajahn ſirſnigi pateiſuſees. — Pa to laiku nebiſiſ gandrihs nekut wehl neweenas dſeedataju-beedribas, tā ka Rihgas Latweefchū beedriba ſaizinajufi Lihgo dſeedaſchanas-beedribu us Rihgu pahrbraukt un tai ar ſawu dſeedaſchanu kahdu iſrihkojuſmu puſchkoht. Tas no-tiſis, ja nemaldohs, 1869. gadā. — Wehlat, wairak weetās dſeedaſchanas-beedribahm dibinajotees, Lihgo beedriba gandrihs pawifam apkluſuſi. Tas no-tiſis 1871. gadā. 1872. g. beedriba peefawina-juſees atkal kahdu jaunus ſpehkuſ, un nu ſahzees beedribas „ohtris panehmeens“. Lai nu gan ta pehz tam wairs naw pirmohs „ſeedulaikuſ“ aſſneeguſi, tomehr 1874. g. bijiſchi pahri par 40 dſeedatajeem. Vihi 1876. g. bijiſ jauktais kohris; tad ſarihkojees wihrū-kohris, kurſch ari wehl tagad paſtahw. Pa pehdejeem 8 gadeem teateris iſrihkohts 8 reiſas; weefigi wakari (to ſtarpā ari gada-ſwehkti un Silwestera wakari eerehkinati) 23 reiſas; ſatumōs iſeets 5 reiſas. Gandrihs katu gadu dſeedataji peedaliuſchees vee tā ſauzameem „Brihwestibas-ſwehktēem“. Abjōs wiſp. dſeedaſchanas-ſwehktōs dſeedataji nehmufchi dalibū, pirmajos ar jauktu-, ohtrajos ar wihrū-kohri. Ari daschās zitās beedribas tee dſeedajufi. Beedribai bijiſchi daschadi laiki, tā to jau if augſchā peeminetā redſejahm. Pa-lijdsibū beedriba ſneeguſi naudā: Samaras bāda-zeetejeem (1874. g.), Sarkanam kruſtam, kreiferu kugeem, un ſkohlai tapis teluriuntā ap-gahdahts. — Beidsamā gadā beedriba bijiſi jo darbiga. Teateris, lihds ar weefigi wakari, iſrihkohts 2 reiſas, ſatumōs iſeets 2 reiſas un no-kawetee gada-ſwehkti (kuri 24. Junijā ſwīnamī, bet ohtro wiſp. dſeed.-ſwehktu dehl bij atſlikti us wehlaiku laiku) lihds ar jaungada ſagaidifchānu iſrihkoht 31. Dezemberi. Ari paſiwi beedru ſkaitis pehdejā gadā manami audſis. — Pehz ſchā ihſa protokola iſwiſkuma no-lafijuma, nolafija ſchā deenai peefuhtihas laimes-wehleſchanas un ap-ſweizinajufi ſchanas. — Ís Pehterburgas: „Lai „Lihgo“ beedriba aug, ſeed un labus auglus neſſ! Lai Brambergu un apkahrtneſ ſauki un eeleijs, birkes un pagalmi no jaukohm dſeeſmahm lihgoht lihgojahs, kuras lai tautas dehlu un meitu ſridis us weenprahribu un kreetneem darbeam mudina un eekarſe!“ — Ís Bogelmanis. — Ís Polawenās (Kaunas gub.): „Eſi ſwezinata, „Lihgo“ dſeedaſchanas-beedriba, ſawos 15. gada-ſwehktōs! Lai Deewis Teiw ſeefchikir garu jo garu, ſirmu muhſchu! Eſi ſwezinata, Tu Brambergu lohlojums un ſarga-jums! Blaukſti, audſi, kuplo, ſeedi un neſſ us preekschū arween jo bagatakuſ auglus! Eſi ſwezinata, Tu Brambergueſchū jautribas-deewene! Štahwi zeefchi, tā klints juhrā, pulzini ſawus draugus un wiſ jo deenas jo zeefchak ap wineem mihleſtibā- un draudſibā ſaites! Ne-bihſtees ari no ſchēterbalſeem un launahm azihm!“ Pohgu Janis. — No Brambergu labd. beedribas: „Sirſnigſ ſwezinajeens! Dauds

augstas laimes! Lai atsīhſchana aug, weenprahiba ūtprinajahs, kas muhsu Latvijat par gohdu!" — Schēe ūweizinajeeni tapa ar gawi-
lehm un mūzikas ūkanahm ūanemti. Tad mainijahs dseedaſchana ar
danzoſchanu. Tapā ari pahris tenor-solo dseefmas, ar mūzikas pa-
wadiſchanu, preekfchā nestas. — Ap pušnakti parahdiyahs wezais
gads, ūrmgalwja iſſkatā, un peeminejis daschus ūeedſhiwojumus, gan
labus, gan launus, is ūawa dſihweſ-gabjuma, no ūweiktu publikas
ſchķihrahs. Trohksnigā applauſa parahdiya publikas patiſchanu.
Tad jaunais gads, jaunkundses weidā, ūifus ar kahdeem ūweizina-
ſchanas- un ūaimwehleſchanas wahdeem apweltijis, ūneedſa apkahrt
"laimes ūurwiti". Žohti jaunrinajoschi bij ari "Ahbrama" humoristige
ſchķihras. Programs bij, tā no ūifa redſams, Žohti bagats;
ūifis ūidewahs it braschi un kahrtigi, tā tā ūakirſchanahs brihdis it
nemanoht ūeenahza. Ūifi dewahs, tā ūikahs, ar apmeerinajoscheem
eespaideem us mahjahm. — Itahkofchā mehnēſi, zīk ūinams, ūihgo
beedriba ūirhloſchoht teateri un balli. Tā tad us ūedſeſchanohs!

B. W.

If Stalgenes mums zeen. — fungis fiao, ka 4. Janwari turenies Fahgmanu-Freibergu mahjās labi daudz bij sapulzejuſchees us pirmo weefibas-wakaru. Ikkatrā siač wakars bijis jautris un jauks. Pateiziba zeen. dalsibnekeem, jauneklehm un jaunekleem, kas ar fawu preezigo prahru, un wezakeem laudihm, kas ar fawu gudro padohminu scho wakaru puschkaja. Bet pateiziba ari zeen. isrihlotajeem, kas par wifū bij til ruhpigi gahdajuschi. Februara mehnescha beigās atkal sapulzeschotees; zeen. sinotais wehlahs, ka ari fchi no-dohmā nemtā sanahkſchana til pat labi isdohtobs.

No Baldones. Starp Butku-frohgu un Raibo-frohgu naakti us 2. Dezemberi 2 rasbaineeki uskrita lahdam pee Bauskas dñishwodamam frohdsineekam; nebehdeeki šcho bij fahkuschi diktii mohziht; bij ari šchahwuschi, bet pistole nebij sprahgusi; tad bij kreetni peedan-sjuschi un naudu atnehmuschi; bet par laimi usbraukuschi 2 zela-wihri, un nebehdeekus bij nokehruschi, kuri tapa tuhlit us Baldoni atwesti; par mainigem atrafti, tapa nosuhittit us Bauskas pilsteefu, kur gaida fawu nopolnito foħdu. No scheem rasbaineekem weens ir no muhsu paſchu drauds, paſchstams zilweks. Schis wihrs paprekkx bij gohdigs, glihts un patihkams jauneklis; ari Turku fara bij eewainohsts, un wifur gohdigi uswedes; mahjas pahrnahzis, bij wifem par preeku un patikschau. Negribedams semes-darbu strahdaht, nogahja us Rihgu dñishwoht; tur dñishwodams bij ari apprezejees, bet negribedams fawu maissi ar fweedreem yelniht, dabujis fewim ohtru valihgu, un brauz us muhsu puſi — šcho mineto nedarbu dariht, jo wiensch dohmaja, ka te neweens no wina taħdus nedarbus nedohmajs; bet blehdiba few paſchai afaš rikħses greesch. — 22. Dezemberi ir Baldones Reisfak mesħa, kohkus zehroht, weens zilweks zaur kohka uſkriħanu noſſis; wihrs bijis no Salgales mahxitaja-pagasta, Butku fainneeka gohdigs un uſtizams kalps, taħdus 45 gadus wegs. Meliimigo apraud feewa ar 3 behrneem.

Par Sleku. „Latw. Aw.“ 45. un ari 48. nummura isg. g. par muhsu pagasta mahju pahrdohfschanu un vielschanu ir jau daudsrunahts un spreests; ari skaidri peeminehts, ka jaunee Slekas mahju gruntneeki nodohmajuschi, schà waj tà sawam labwehligom dsmitsfungam pateizibu parahdiht. Zeru, zeen. lastaji nelaunooses, kad nu wehl ihsumā gribu pasinoht, ka ne ween issfazihts nodohms tagad ir peepildihts, het ari, ka winsch no augschà mineteem jaungruntneekem tiziis isdarichts.

Tik-ko mahju pahrdohschanas darbs bij pabeigts, jau ari dauds firdis pateizibas juhsmas mohdahs, kad atsina, zik ahtri un lehti bijahm par pastahwigeem mahju grunteekem polikuschi. Bits zitu pafkubinadami, beedrojamees sawam labadaritajam pateizibu parahdiht. Gan nu tika dauds dohmahts un darihts, ka lai schi swarigo sohli gohdam isdaram; beidscht tomehr wispahrigi nospreeda, isdailotu, jauku pateizibas-rakstu mihlam labdaritajam pasuegt. Schis raksts nu no muhsu zeen, mahzitaja tika ifstrahdahts un Jelgawā no flawenā mahl-fleneeka Doehrina kga isdailohts. Jaungada deena bija schim mehr-kim nolikta. Tai deenā nu agri no rihta wiss fabeedrojuschees fainmeeki, un no Kuldīgas ataizinatti musikanti fanahza basnizas frohgā. Pulkst. 9ds peebruaza ari zeen, mahzitajs, un nu wiss dewamees us muischu. Ap leewenehm rindā nostahjuschees, musikanti sprehleja: „Kā spohisch spihd mans Jesulinschrc.“, un pehz tam jauku apsweizingaschanas marschu. Zeen, barona kgs nu wiss aizinaja eelschā nahkt. Pee sahles dur-wihm pagasta-teefas preekschfchdetajs pateizibas-rakstu nolasija, peerah-didams, zik ilgi kā rentneeki sem wina nelaika tehwa wadišchanas, ka ari sem wina — laimigi nodishwojuschi, un ka no 3. Sept. 1880. g.

zaur wina laipnibu un labwehlibu par gruntneekem palikuschi. Nalsta lositaigs beidsa ar scheem waherdeem: „Deews, svehti muhsu mihlo fungu!“ us kam wisi ziti ar skanu „urā“ atbildeja. Pagasta-wezakais wisa pagasta wahrdā un weetā augscham mineto isdaikoto rakstu pafneedsa par uztizigas mihestibas- un pateizibas shmi. — Sirdi aishgrahbs zeen. Lungs wifus kā gruntneekus apfweizinaja, un fohlja ne ween draudsigi ar mums satikies, bet ari latram vehz gruntes leeluma un waijadisbas, zauri desmits gadus. malku par weenu rubuli par ari pahrdoht.

Glahsi wihna ar mihi labdari saskandinajuſchi, greesamees at-pakat us mihi Deewa namu, tam wiſu labuma dewejam pateistees par reti peedishwoto preeka ſtundinu.

Sirfniga pateiziba ari muhsu mihlam zeen, mahzitajam, kas
pee fchi darba puhsleees, wifu apgahdadams un jaufi galâ wesdams.

Tà jaunu gadu ar preeku eesahkuñchi, zeram, ta mihtais debefu Tehws mums jauneem eesahzejeem neleegs fawu fwehtibu. — u —

Mehs no sawas puves wehlam dauds laimes tam, kas schahdu pateizibu ispelniijees, un ari teem, kas tik jauki pateikufchees. Deewa swetiba Slehzineekem, — jaunajeem gruntneekeem! Ned.

Riħgas juhrs-liekkumà f'him brihsam atrohdotees, ledū eefaluschi, diwi Ingli twaikont: „Leo”, kapteinis Dennisons, un „Silvio”, kapteinis Standidge, abi is Għelles. Birmais twaikoni is atrohnahs $2\frac{1}{2}$ juhdas no kasta, u efoft labi apgħadha tkits ar pwenjantu; veħdejja is ir $5\frac{1}{2}$ juhdas no kasta (pretti Bleenaeem, ne taħbi no Tukuma), u gruhti fasneed sams.

Tauna sirgu skaitischana drihsumā atkal gaidama Rihgā. Nunā, ka ta notikshoht tadeht, ka pee pehdejabs skaitischanas, kuru tak isdarija, lai weenadaki notiktu sirgu nodohschanas nastas isdali- schana, efoht israhdiyees, ka us semehm Widsemē efoht gan laba teesa leelgabalu- un jahtneeku sirgu, bet Rihgas leelajā, bagatā pilsehtā nemas nē. Israhdiyees, waj nu pa to starpu buhs eeradufchees ari Rihgā kahdi leelgabalu- un jahtneeku sirgi.

Pēhdejo nedelu faltā laika deļķi pēhž 13 gadeem pirmo reizi atkal juhra aissalusi starp Igauniju un Sohmiju.

Baltijas reguleeresčanas komisija, pēhž tam, kad leelakā darbu dala pabeigta, teik tagad sīvri pamasnata. Ir dabuta pa- wehle, pēhž lūkas turpmāk tikai 10 krohna mehrneeki wehl japatut; visi ziti, wairak nekā 30, ir no deenesta atlaisti. Paleek amatā: Content, Böhmer, Esp, Rosenthal, Kronberg, Chrlich, Neuland, Rosenberg, Rawing un Woinowsky. Ves tam teekoht atlaisti — reguleeresčanas dirigents un sekretera valihgs.

Wilna ne sen peē deputatu zelschanas preefsch pilsehtas nodoh-schanusidalishanas — tika ari diwī ſewas eezeltas. Wilsehtas dohme apſtivrinaja ſcho zelschanu.

Varshawa. Leelakais winnests (200 tuhst. rubli) 2. Janwara prehmiju islohseschanā kritis us Fahna Reitera, kahda galdeeka Varshawas tutumā, biletī.

Maskawa. **Gestdeen**, 10. Janwari, politiska prozeſe eefahkabs Kara-teeſas preefchå pret muſchneeku Eduardu Pe-karski. Par aypuhdseta personu „Goloſs“ ſin paſneegt ſchahdas ſinas: Pekarskis, dſimis Minkas gubernâ, ſenak bij Charkowas we-terinehr-instituta students; het kād tur studentu nemeeri iſzehlahs, wiſch lohpâ ar politiska noſeedſneeka Miſchtfchelo ſewu uſ dſihwi apmetahs Tambowas gubernâ, tur iſpildidams pagasta-ſkrīhwera omatu. Pekarskis ſtahwoht tuwâ ſakarâ ar Hartmani, un eſoht dalibneeks peer 19. Novembera (1879. g.) eksploſijas Maskawas-Kurſkas dſeljelä. Vina mahjollî atrastis daudī dump'gu ralstu un pakattaſtu paſu.

Kurfska. No 1. Janvara lihds 1. Septemberim Kurfskas gubernia pehrn faslima wairak neka 7500 behrnu ar disteritatu (takla-fehrku) im nomira 5000.

Briluzká, Poltawas guberná, ne sen no deenesta atlaidá diwus
sahdschas schandarmus. Ignatjewu un Solomochu; pirmo tadehl,
ka kahdam ahdu tigotajam bij atlahwis 500 mehri faslimuschu lohpus
ahdas aifwest pahrdohschanaí, un par to nehmis 30 rublu; ohtrais
tadehl, ka sageleem atnemtu kehwí 8 mehneschus paslehpis un tad few
par labu to pahrdewis par 85 rubl.

Nikolajewa. Rahds arestants raudsijis isbehgt, het walts-saldats to aiflaweja. Ziti arestanti, nupat mahjäc pahrnahkufchi no pa-staigaschanahs un dabudami to dsirdeht, leedsahs eet sawäc istabäbs. Deschuras ofzeeris teem nu pawehleja palkausicht usluhku usaizinaumam, het lad arestanti nekustejahs ne no weetas, tad tas lila schautiwinu pulska; 2 wihrus eewainoja.

Odesa. 1. Janvari kahdōs behnindōs atrada jauna žilweka (19 godus wega) likli fawadi noschauktu. Winsch bij turp nogahjās, gribedams ko sagt. Osirdedams kaudis nahkam augschā, un gribedams no wineem paflehpreeš, kas fawu galwu isbahsa laukā pa jumta zourumu, bet newareja wairš iswilkt, tā ka us weetas nošmaka.

No ahrsemehm.

Wahzija. Katolu basnizas partija sahč atkal palikt niknaka pret Wahzu waldibu.

Anglija. Fuhras-ministerija issuhtijusi brunu-fugi „Belil“ us Žhru-semes wakara peekrasti, tur sahč kahdu fugi ar eerohtscheem un muniziju, kas teeloht is Amerikas fuhtihits us Žhru-semi. — Anglu leelsa awise „Times“ pahrunā Greeku jautajumu: Kamehr wehl naw atlahts karfch starp Greekiju un Turziju, un farunas wehl isdaromas, tamehr Anglija abahm partijahm neseegs draudžigas pependihdas, bet nekahdā finā nepeodalisees pee kara. — Gladstona weseiba wahja, tā ka par wina dīshwibū jabihstahs.

Franzija. Gambeta fawā pateizibas-runā par jaun-eezelchanu tautas-weetneku presidenta amatā — fazijis, ka Franzija tureschotees pee meera politikas. Wina ne-eelaidishotees nekahdōs pahrgalwigōs karōs, bet ar gohdu un spehku melleschoht ustureht meeru us ahreni. Schobs wahrduš eerauga par Gambeta atkahpschanohs no fawas runas Scherburā. Behz wina togadejahs runas Franzija tik drihs nedohmatu us kāru pret Wahziju, un ari negribetu Greeku deht kertees pee eerohtscheem. Daschi tamdeht jau preezojahs, ka nu meers apdrohſchinahs, bet tahdi aismirst, ka Gambeta pehz ihfa laika wartureht tresjo runu, kas atkal pilnigi apgahsch ohtro.

Italija. Schihdu kwartalis Röhmā tiks isnihzinahs. Widuslaikos pastahweja eeradums, ka Schihdeem atlahwa dīshwoht til kahdā finamā, wineem eerahditā pilsehtas-dala, kuru fauza „geto“. Wiswezakais geto bij Röhmā, kur tas pastahweja jau preefch Julius Zesara laika. Keisora Augusta (un Kristus dīshchanas) laikā Röhmas geto skaitija 8000 Schihdu eedshmotaju. Toreis Schihdu pilsehtas wehl nebij tik netihras un nejoukas, kahdas winas polika wehlas. Schihdu lehninsch Erodus lika Röhmas geto usbuhwelt few pili, kurā dīshwoja wina dehli un suhtui, ja teem gadijahs Röhmā usturetees. Kad apustuli Pehteris un Pahwils nonahza Röhmā, tee ari dīshwoja Schihdu kwartali. Tagad nu pehz 2000 gadu pastahwefchanas minetai Schihdu pilsehtai atnahzis gals, jo Röhmas pilsehtas-weetneku sapulze nospreedusi to pilnigi noplehst un tur usbuhwelt jaunas, stalas ehlas. Röhmas Schihdeem, ka saprohtoms, nu waijadsehs isklihst, — kas teem ari brihw, jo jaunlaiku likumi teem Italijā wairš ne-aprohbescho dīshwoju weetas. — Kahda leela republikaneeschu partijas sapulze tiks Februara mehn. Röhmā isrikota. Sapulze nodarbosees ar wispaħrigas balsu teesibas jautajumu, un warbuht ari ar Austrijas Italeeschu atswabinaschanu. Wezais Garibaldis buhs sapulze weens no runatajeem.

Turzija. Deht Albaneeschu nemeeru apspeeshanas, Turzija suhta us Albaniju Ismaīlu Paſčā ar kahdu kara-pulkū. Ismaīl Paſčā eezelts par Koſowas gubernatoru. Albaneeschu, gribedami Turku kara-pulkū atnahkshanu aistureht, draudejuschi aplaut Saloničes-Mitrowizas dīselszela deenestneku, ja tee wedischoht Turku saldatus jeb muniziju. Dīselszela direktors Kuyers (no dīsumma Anglis) tamdeht laidis walts-darbu ministerim luhgħanu, lai schim brihscham nefuhtu kara-pulkus. — Turzija luhgħi Wahzu waldibu, lai us-nemtohs Turku pawlaħneku apsorgaschanu Greekijā, ja iżzeltohs Greeku-Turku karfch.

Greekija. Greeku waldiba wehl reis greesuſees pee leelwalstihm ar luhgħanu, lai winas jel spertu kahdus foħlus preefch fawa spreeduma iſpildiſchanas Greeku-Turku rohbeschu frihdā. Bet paredameda, ka tas neka nelihsehs, wina pastahwigi pawairo fawu kara-spehku, tā ka tas, neskaitoht reservus un militħusch, buhschoht drihs 82 tuhst. wiħru stipris. Reserwes wehl naw fasauktas. — Ari Turzija no fawas puſes brunojahs. Is Sibrijas un Mas-Afrijas teek atfaukt saldati un suhtiti us Greeku rohbeschahm. Dardanelu juhrs-eslā teek likti torpedi, lai swieħi fugi newaretu zaur fħelu iż-Bidus-juhrs atbraukt us Konstantinopeli.

Montenegro. Antiwari pilsehtā notikusi zaur fibeni pulwex-pogħraha iſsperħanu. Pulweris atradees pilsehtas basnizā, jeb kahdā basnizas pagrabā. Tur bijis pawisam 150 mužu pulvera, un kahdas laħdes ar granateem. Sibens tur eespehris nakti us 9. Janvari. Sprahgschanu bijiſi til stipra, ka to warejuschi dīsreħt Sentinjes pilsehtā. Dauds namu isphostitt, un kahdi 40 žilweki nonahweti jeb ewwainoti.

Deenwidus-Afrika. Transwaleeschu dumpis wehl eet us preeskhu. Tee eenehmuschi Leidenbergi, kuras Anglu garnisons teem padeweess. Galwas-pilsehtta Pretorija wehl naw wiħu roħkās. Likhs schim Anglu waldiba negrib eewehroht Transwaleeschu pageħrejmus. Wina fala, wiśpiems waijagoht Transwaleeschem padohtees, tad wareshoħt runah no kahdahm reformahm. Ja Anglu waldiba pē tam paleek, tad — leela aſins-isleeschana now nowehrschama.

Deenwidus-Amerika. Par Peru galwas-pilsehtas Limas eenemfchanu zaur Tschileeschem — nahk schahdas finas: Tschileeschī fakħwuschi Peruweeschus dinas kaujās; pee Tschorilos un (diwi denas weħla) pee Miraflores. Birmä kaujā Peruweeschī saudejuschi 700 krituschu un 2000 wangiueku. Kaujā pee Miraflores teem wehl bijis 25 tuhst. wiħru, kas tur pilnigi tikuschi falanti un iſklihdi. Peru presidents Pjerola aibehdfis. Wina braħlis un Peru walts kara-ministeris tikuschi fawangot. Behz tam Tschileeschī 5. (17.) Janvari eegħijschi Limā, bes ka buħtu atraduschi protestib. Swesħu walstju fuhtni Limā publiejotees ponahkt pameeru, un pageħroht, ka prezidenta Pjerola persona netiku aiskħiha.

Wisjaunakħs finas.

Jelgawā, 20. Janvari. Skobelews pa-augstinaħts par infanterijas generali un apdhwinahs ar 2. klafes Jurga-ordeni. — Sudraba medafus, us fruhtihm nefamus — Stanislawa hanté, dabujiuschi: pagasta-leesu preeskħneek: Baldones — Juris Braunsteins, Leel-Eseres — Matiħfs Buttels, Pilskalna — Mikelis Leists, Spahrūnuisħas — Pehteris Sims, Wihħes — Jahnis Dreimanis, Mangalu — Mikelis Krastis. Dubinsħas — Toħms Klawinius, un Rahmūlu — Jekħabs Dsegħus. — Generaladjutants Albedinskis pahrbrauzis no Pehterburgas atpakał us Warsħawu. — Widseħmes generalsuperintendents Dr. Christiani us fawu luħgħanu atlassis no amata. — II. wiċċa. Latw-dseed, swieħtkos, Nihgħa, eexenti 20 tuhst. 768 rubl. 6 kap., un isdohxi 18 tuhst. 313 rubl 82 kap., tā tad-ka l-kollha atliska — 2 tuhst. 454 rubl. 24 kap. — L-kaufximnejzibas longrēs, kas Februara mehn. sapulzees Nihgħa, spredihs ari, waj-nebuhtu atħal ja-eewed atzel-taħbi linu-braxi. To weħloties it iħpaħchi Behrnawas tirgotaji. — Par Talfu aprima-teesas sekreteeri opstiprinahs P. v. Vietinghoff-Scheel. — Pekarska politiċka prozeżza Maßlawa — nobeigta 11. Janvari. Pekarskis saudé fawas kahdas teesibas un nosuħtamis pee kalfu-darbeem Sibirijs. Tomehr winsch tiziż apsħehlohs til taħbi, ka nosuħtamis us dīħwi Sibirijs atħatakkos apgħablos. — Oboħħwas tħixxu tħalli fabrik kahda waldiba apstellejusi 56 leelakus- un 600 masafus leelgħabalus.

Kahds wahrds par kahdu labdar, beedribu.

Labdarisħanas beedribas ix-“labdarisħanu” few par mehrki us-spraudiħas. Bet kahda gan iraid dasħas labdar, beedr, labdarisħanu? Dasħa isriħko balles, teateris u. t. pr.; zaur to loikam doħmā, ka labu dara, t. i. f-neħħi fawwam tuwakam waijadsibā palih-dsigu roħku. Dasħi warbuħt doħmabs: tomehr fchihs beedribas zaur fawwem beswainigeem preekeem attura dasħu jaunelli un jaunawu no rupjeem kroħgu-preekeem. Sinams, jaunakħa pa-audse pa-leelai datli jau to ir-afisnus, ka kroħgu-preeki ne kam neder, un tamdeħt ir-sew isweħlejusees labakus preekus, toħs tā faultohs „beswainigħos“. Dasħa labdar, beedr, uſluħko fħoħs preekus — tā faklo — par faww darba aploħku. Tas-nejbuħtu smahdejams; tikai janosħeħlo, ka pee scheem „iſglightoteem“ preekeem dasħu reis deemsheħl tāpat no-teek, ka kroħgħos.

Tā par peemehru bij pee B. draudses labdar, beedr, briħwla-sħanjas-sweħħi kwinnejha. Minnha deenā tika isriħkoħt teateris un pehz tam balle, kura, sinams, kahrtibas-wiħru netruħka. — Kahds wiħrs, kas kahrtibu nepratis zeenħi, tapis us pagasta preeskħneela pawehli feets un us zeetmu wests. Preeskħneek brauzis l-ihħid. Zeħa apzeetinatais nokratijis fawas faiṭes, isleħżi no rateem un fahzis behgt. Wedeji dīsinisħħeek pakal; nokeħruħi un sweeduħi no jauna ratħos, kahju atħaqħdam i-pahr ratu lubu karajjotees. Wedeji bi-juschi drusku eesħiħi; tadeħt naw jaħbi ħnħi, ka nesħħi li wiflu kriħtoħt, minnha wiħram kahju pahrlausħi. — Wanginekk gan breħzis, ka kahja pahrlausta, bet neħħas nelihdsejjis. Beidsoħt faneħmis peħdejohs speħħlus, truhzees augħċam un grabbistijis kā Simfons pehz iħoħxa-kauila; bet par neħħi mi-kampi sħoħxa-kauila weetā ratu lubu, ar ko preeskħneekam mugħru kreetni meħrojjs.

Ne-esmu gribejis aistikt neweenu labdar, beedribu, bet tikai schi preeskħha zell winas „eħnas puſi“, lai għadha, ka tħadha leetas us preeskħu nenoteek.

Leepajās Latweeschi labd. beedriba fawā namā.

Leepajās „Latweeschi beedriba“ schini ihfā laikā ir peerahdijsi, ko zaur weenprahribu un ustizibū war ponahkt. Busgada tik wehl ir, kamehr schi beedriba no augstas waldishanas apstiprinata, un tomehr wina ir prahwus rohkus us preefchū spehrust. Wispirms winai pehz apstiprinashanas bij deewsgan galwas grohsishanas, kur dabuht pastahwigu mitekli, lai nebuhtu arween pee zitu durwihm jaklauwē. Deewam, starp Leepajās Latweescheem ir wihs, kas ar wisu firdi un prahru beedribas selfchanai falpo, prohti zeen. P. lgs. — Wiaſch ihpaschi preefch beedribas zehla prahwu namu ar plashahm ruhmehm, ko beedriba tik pat kā par fawu war eefskatiht. Schis nomē tījis ihfā tik us fwehtkeem gataws, kamdeht ari wina eefwehtishana tik us pimeem Seemas-fwehtkeem warejusi notift; pee eefwehtishanas ari man laimejāhs buht klah. Beedribas nams, kā jau laikam us Seemas-fwehtkeem, bij jauki spuschkohits ar eglitahm un ziteem pusckēem; nama durvis (ahrpusē) pusckōja karogi un apfweizinaja katri fwehtku dālibneeku. Namā ee-eijoht — pretim atrohdahs ruhme preefch drahnu nolikshanas, pa labai rohkti ir durvis leelā, deewsgan gresnā sahle, un pa kreisai rohkti — busetes sahle. Sahle ee-eijoht — stahweja us durwihm transparents, ar wirsrakstu: „Efet fweizinati!“ Paschā sahle diwas gaifshas, skatuves malā nostahditas eglites, kuru starpā stahweja muhsu Augstā Kunga un Keisara bilde, kas bij ar wainageem appuschkota. Sahle esohf kahdas 49 pehdas plata un kahdas 70 pehdas gara. Sahle bij deewsgan labi apgaismota: pee greefsteem karajahs trihs lepni frohna-lukturi un gor seenahm lampas. Lohgi ir leeli un goifchi. No sahles ect dahmu istabā. Busetes sahlei blakam ir ehdamā istaba un bibliotekas istaba ar lasamo galdu. Us eefwehtishanu sahle peepildijahs ar weeseem gluschi pilna. Efwehtishona sahkahs pulst. 40s wak. Wispirms dseedaja: „Ak Jerusalē mohdees.“ Tad tureja zeen. Rottermunda tehws ar jaukeem wahrdeem eefwehtishanas runau, norahdīdams, kā ar Deewa palihgū Leep. Latweeschi tik taht tikuschi, kā war paschi fawā namā sapulzetees, un schodeen, kā Seemas-fwehtku deenā. Deewam par to pateift. Lika beedribas wadoneem pee firds, lai nenokliht no ihsta zela, jo schē pulzschotees wiswairak us laizigeem preefem, kas nam Deewam pretim, ja tikai noteek kristitu lauschu garā. Pehz eefwehtishanas dseedaja wihr-kohris tscheterbalsfigi apaksch Krama lga wadishanas: „Tām Tehwam pateizam ic.“ Pehz schihs dseefmas beedr, preefch-neeks Trautmana lgs dewa pahskatu par beedribas zelschanohs un lihdsschinigo darboschanohs; sifsnigōs wahrdōs pateizahs Deewam, kā beedriba esohf tik taht tikusi: „Ar Deewu sahž, ko gribi sahkt ic.,“ un usmudinoja, lai ness katri fawu artawu beedribas selfchanai par labu: „Kad katri dariohs fawu teef, tad wiss pateest labi ees.“ Issfazija pateizibū schehligom Augstam Semes-tehwam par Wina teh-wischfigu gahdaschanu, un kā wislabaka pateiziba ir, buht paklausigem, ustizigeem un par Wina sifsnigi luhgt: „Deews, fargi Keisaru!“ Wiss klah-esoshee nodseedaja walsts luhgschanu; tad wihr-kohris dseedaja: „Brangā, fwehtā brihdi.“ Beidsoht runaja beedribas preefchneeka weetneeks Augenberga lgs (runas fatus ihsumā), kā ne wiss nams pusckō faimneeku, bet fainneeks namu; tadeht lai par beedribas namu walda: uszichtiba, weenprahriba, firdsskaidriba un deewabihjachana. Slinkums esohf wisa launuma sahne; tomehr ar wisleelako uszichtibu bes weenprahribas tiks tik pat tahtu, kā (Krilowa) pasakā tee trihs wesuma wižeji, no kureem weens well us preefchū, ohtris atpakał un treschais gaifā — un wesums wehl lihds schi deenai stahw, kā stahwejis. Tadeht lai walda par beedribas namu: uszichtiba, weenprahriba, firdsskaidriba un deewabihjachana, tad Leepajās Latweeschi warehs doht atbildi par fawa nama tureschanu. Pehz schahs runas dseedaja jauktas kohris: „Deews, fwehti Latviju!“ Efwehtishanu beidsa ar dseefmu: „Swehti Kungs un fargi.“ Us eefwehtishanu bij atnahkuschi kā gohda-weesi: zeen. polizmeisteris von Ramedlowa lgs un pilsehtas-galwas weetneeks zeen. Wohlgemutha lgs.

Ohtro Seemas-fwehtku wakarā bij weesigs wakars. Wiss gahja kahrtigi un glihti.

Tauna-gada (Silvester) wakarā beedriba fagaidija jaunu gadu ar dseedaschanu un daschahm runahm. Ihs preefch pulst. 12em parahdijs us skatuves wezais gads, — wezs, sa-lihds wihs, ar firmeem mateem un gazu baltu bahrdu. Wiss atwadijahs, veeminedams preekus un behdas, kas wina dschwibas laikā daudseem bijuschi japeedshwo. „Laiks aiseet, nahve nahktin nahk, dschwwojet laimig! ar Deewu!“ Tikklihds kā wezais gads bij nogahjis, us skatuves parahdijs preezigi wina weetā jaunais gads, — jauna, smukā dahma,

baltās drahnas tehryta ar satu puku-fuschkli rohkas un mirtu wainagu galwā. Jaunais gads apfweizinaja wisu, laimes wehledams — wifai zilwezei, walstihm, beedribahm, faimneekem, arajineem, jau-neem taudihm, nabadsneem u. t. t. Tad fazija: „Ne-aismirsteet, kā finamā finā katri ir pats fawā laimes kalejs.“ Tad tika issaultas dauds laimes un weselisbas. Wehlem Leep. Latv. labd. beedribai dauds laimes us jaunu gadu, lai neveekstu us preefchū tāpat strah-dahrt, kā lihds schim. Kas schi bagatigi, tas ari bagatigi ptaju!

J.—

Emanuels, ieb: tschetras Seemas-fwehtku eglites.

(Pahrtulkoits G. Forstmanns.)

Mihlee Seemas-fwehtku bija atnahkuschi, tuhstoschu behrnu firdis gaidija preeziga puksteschana us Seemas-fwehtku eglites seltitajahm fwezehm, un basnīgas puksteni swontja firdis paziladami, tad kahda ne wifai leela nama durvis atwehrabs un no tahm isnahza, heesōs seemas wirswahrkōs un ar seemas-zepuri galwā, labi apgehrbees fungas, un aifgahja pa eelu probjam. Pirms durvis tapa aifshēgtas, wiaſch fazija fulainim: „Gahdā, kā tikai tāhs wehstules tohp rīktīgī nodohtas.“

Likahs, kā schim fungam nebīs wiss ihsti weegla eeschana, jo wissas wina labatas bij pilditas ar spēhles-leetinahm preefch behrneem, un zitahm, par dāhwanahm derigahm, labi padahrgahm leetahm. Turklaht wissch nefā ari wehl padusē wairak pazīmu.

Gelas galā stahweja pilij lihdsfigs nams, kura pirmahs tāhschās lohgi pa dākai jau bij spohschī apgaismoti, par sihmi. Kā schē Kristus patlaban eefahla fawu eenahkschanu. Kungs kluweja pee durwihm. Durvis atwehrabs. Kungs, kā likahs, schē bij labi pasihstams, jo fulainis, kas durvis atwehra, fweizinaja to lohti gohdbihjigi, dīstī pa-klanidamees, un steidsahs, nama-kungam, bagatajam bankeerim Arnsteinam, finamu dariht schi augstā weesa atnahkschanu.

Sweschais fungas kahpa augšam pa platajahm, ar gahst jauki apgaismotahm trepehm. Wissch fastapa kahdu kalponi.

„Waj apdahwinaschana jau eefahkuſees — ?“

„Wehl nē, zeenigais, schehligais fungas, patlaban tohp fwezes aifdedsinatā.“

„Es ne-efmu schehligas, mana meit,“ nepashstamais fungas mihi-ligi fazija, tamdeht kā tas to wahrdu „schehligais“ par usrunaschanas wahrdu ween nemihleja, „tikai Deews ween ir schehligs.“

>Nama-fungas nahza fwechajam pretim.

„Tas ir lohti jauki, grahsa fungas,“ wissch fazija, „kā Juhs mums ari schini preeziga wakarā to gohdu parahdeet, jo Juhs jau tik daudssreis behdu stundās labu prahru us mums turejuschi. Efet no wissas firds fweizinati. Zil lohti preegafees mana laulata draudjene un mani behrni.“

„Diwus fulainus, kas gribēja nowilkst wirswahrkūs, grahs atraidija, bīhdamees, kā tee nefalaustu leetas, kas bij wina labatas. Grahs — kā tagad pee wina krusta-wahrda nofauskim par Emanuela — nowilka pats wirswahrkūs un pakahra tohs pee kahda preefch-tābā stahwosha drahnu karama.“

Ploschahs, bagati pusckotahs sahles widū, us leela eegareni apāla magomu-kohla galda bij dāhargas Seemas-fwehtku dāhwanas. Arnsteinam bij peezi behrni, tanī wezumā no zetortā lihds diwpadsmītam gadam. Us galda bij preefch katra behrna ihpascha nedāla, apshmetā ar wina wahrdu.

Emanuels gahja wisapkahrt dāhwanu galdam, apskātidams bāgatahs dāhwanas, turklaht raudsīdams, nepamānihs, latrā nodālā eelikt kahdu preefch katra behrna nozeretu, wairak derigu, neka gresnu dāhwanu. Tad wissch apsehdahs ne tahtu no krahns atsweltnī un gaidija Kristus-wakara preezigo stundu.

Nama-mahte eenahza lohti dāhrgi gehrbusees un issfazija fawu preeku par augsti gohdatā weesa atnahkschanu. Wina dewa sihmi, paswanidama ar puksteniti. Durvis atwehrabs un behrnu pulzinsch, trihs sehni un diwi meitenes, eefkrehja ar johni eekschā. Nu eefahkās tas preeks, kas tikai weenreis par gadu nahk.

Aj Emanuela mihlīgo waigu bij redsama firsniga fmaidifshana, kas parahdijs, zil dschwu dalibū wina mihlīgā firds nehma pee behrnu preefem. Schi ne wairs ihsti jaunā wihra waigs pahwareja katri firdi. No ta atspihdeja tahts meers, kas likahs nahloht no labakas pasaules; tahtda lehniba un ustiziba, un tahtda mihlība, kā katra laba zilweka firdi zehlaħs ilgoshchanahs, schim firdis pahwaredamam zilwelam sneegt rohku.

Peelikums pee Latweefchu Alwischu Nr. 3. — 1881.

Rahditajs: Kahda fehla, tahda plauja. Lai sači seemā
ze. Kartuseli givfeschana. Schöss laikos ze. Par
zuhku stalleem, Zaur pahrskaufschanoħs ze.

Kahda fehla, tahda plauja.

Ia usmanigi apluhkojam weenas un tāhs
pasħas labibas u. t. j. pr. graudinuś, tad
atroħdam pee teem — gan leeluma, gan iſskatas
un fmaguma fina deewsgan leelu starpibu.

Tahda graudinā, kas ir leelaks un fmagaks
nekā ziti, ir wiss, kā diħglis un pirmā angu
ħariba, dauds leelakā wairumā un pilnibā, nekā
masajos graudinōs. Schis wiss ir no leela
swara preeħx nahlofsħahs plaujas, jo laba
fehla aug tuħlit no pat eesħakluma dauds speħ-
zigħi, un ari feħja pehzak ir dauds fipraka,
nekā feħja no fliktas fehlas.

Seħja, kas jau pee usdihgħanas ir wahja
un panishlu, newar nekad, un pee wiċċu labak
gaifa, pilnigi atspirgt un doht bagatu plauju.

Tapeħż fipratigam semkohpim wajjaga pee
fehlas nosħekħanas buht jo usmanigam, jo
tagad, kur feme un darba-speħxs ir deewsgan
dahrgi, jarauga ari no semes iſdift leelakus
augħi.

Bet ne wiċċi semkohpjji fħo swarigo leetu pa-
reissi ewehro; leelakā data semkohpju feħi weħl
deewsgan wahju feħħlu, leelus un masus grau-
du, bes ka toħs peenahzigi nosħekirtu. Bet
reteem semkohpjeem ari ir pee feħħlas nosħekħ-
ħanas wajjadsgħaqhs masħin. Daschi pat
weħl nemas nesin, kahds labuṁs teem no tam
atleħktu, ja fawu feħħlu pareissi atsħekirtu, un
fħi ir ihpaċċhi ta iħsta waina, tapeħż tee ne-
grib attaħħtees no wezahs eerastħahs darba wi-

ses. Pareiħa feħħlas atsħekħsħana prasa gan
wairak darba, bet eeness ari dimkaħrtigus aug-
ħiġi. Semkohpim feħħlu nosħekirot — it ihpa-
ċhi jaluhko us tam, ka

- 1) fehla ir tihra,
- 2) graudi leeli,
- 3) graudi fmagi,
- 4) graudi labi iſskataħs un spiħħid, jo tas-
peerahda, ka feħħla naw famaitajusees.

Ka feħħlai wajjag buht tihrai, par to gan
newajjadsehs dauds ko runaħt, jo katrix gah-
dahs zik ween speħdams, lai feħħla buhtu tihra;
tomehr weħl buħs ari fħinf fina deewsgan ko
weħletees, jo lai gan feħħla ir tihra no pesawahm,
tad ta tatħchū netohp pareiħi tihritu no nesħħles.

It ihpaċċhi gribu semkohpjus dariħt usma-
nigus us oħtro un trefħo punkti, us graudu
seelumu un fmagmu. No masas un weegħlas
feħħlas isiąg arween maši un weegli graudi
un masak salmu. Jau weżżeq sakam-s-wahrds
faka: „leeli wezakti, leeli behrni; maši wezakti,
maši behrni.“ Tas ari fħmejħahs us augeem.
Newar ari nemas zitadi buht. Jo kā lai no
masas un fliktas feħħlas isiąg weenā un tai
pasħa sem ġieħi tahda pat labiba, kā no labas un
pilnigas feħħlas.

Jo beesak kahdu semes-gabalu apseħjam, jo
masak ruħmes ir katrai stahdinam preeħx
augħħanas, un jo wairak stahdu aug weenā
semes-gabalā, jo masak teem feme war finegħt
wajjadsgħo usturu.

Kad p. p. kahds semes-gabalins fatur stah-
deem wajjadsgħo usturu tik tahda mehrā, ka no
tahs waretu pilnigi ištiki tikai 10 stahdin, un

tad tai paschā semes=gabalina eefehu 20 stahdinus, tad tee tik waretu pa-pusei isaugt; mehs atraustum leelu starpibū pee lapu un falmu leeluma un pee graudu wairuma. Diwi weenadi stahdi par tuwu kohpā stahwedami fehldē weens ohtram. Ka tas tā ir, to apstiprina jo pilnigi katra gadā pati plauja. Daschi semkohpji dohmā zaur beesu fehchana to pahraboht, ko nokawejuschi zaar semes nepilnigu apstrahdaschanu un plahnu mehfloschanu; bet ta ir lohti leela pahrifikatishanahs, jo zaur to teem isang lohti maſi graudi, un tā zelahs dauds wairak fehdes, neka labuma. Beesi fehta fehja isskatahs eefahkumā gon brihnum kohfcha, bet tahtak augdama ta saude sawu kohschumu, jo stahdu steebri, par dauds beesi weens pee ohtra stahwedami, paleek teewini un isskatahs panikhufchi, un augi un graudi newor pilnigi isaugt.

Bet tapat, kā beesa fehchana, ir ari par dauds reta fehchana leela pahrifikatishanahs, jo muhsu aukstais gaifs nonahwē daschu fehklas graudinu, bes kā mehs to spehtum glahbt. Laba un leela fehlla ir jafehj retaki, un zaur to mehs ne ween aistaupam fehku, bet ari fehja ir dauds spehzigaka un spehj labak turetees pretim ne-isdewigam gaisam. Zaur labu fehku mehs isaudsnam labu labibu, un pahlabojam un wairojam sawas eenemshanas. — Reti fehta labiba oug garaka un ir spehzigaka; aug turpreti rahmati un eenahkahs wehlaku. Beesi fehta labiba atkal oug ahtraki un eenahkahs ahtraki, bet ir masaka un naw tik waifliga. Sapratis semkohpis finahs pats atraſt ihsto widus-zetu, finahs, zik beesi tas warehs feht sawus laukus, jo tas pasihst labak sawas semes spehkus, neka zits, un gahdahs ari par labu fehku.

Jounakos laikos ir atſhīts kā teizams lihdsekkis preekſch labibas augſhanas weizinaschanas tas, kā semkohpis peejauz sawai fehklai klahdahdu masumu no zitas fehklas. Schahda fehklas fajaukschana ir no leeluma tas pats, ko lohpū audſetaji noſauz par „afinu usfrischinashanu“ zaur tam, kā tee pehrk waiflas butlus is ziturenes, lai lohpi naw ja-apwaiflo ar

tuweem afins-radeem. Labibas graudini weenmeht kohpā augdami paleek par jo tuweem radeem, tā ka beidsoht weens labibas graudinach ir ohtram kā brahlis un mahfa. Pee labibas, un ihpaschi pee rudseem un puhereem (kweescheem) ir japeejauz pee kahdeem 10 puhereem paschā fehklas 1 puhrs sweschas fehklas.

Stahdeht fehahda fehklas mainischana newar nekahdā wihsē, un tapehz ka tas lohti maſ mafsa, waram fazicht, ka nebuhtu flikti, kād semkohpji to ismehginatu. S!

Vai ſaki ſeemā ne-apgrauſtu jaunus angku-kohzinus.

kahds wezs semkohpis dohd padohmu, isleetaht fehahdu lihdsekkli: Kad ſeemā ir ſafniſſis tik dauds ſneega, kā ſaki newar us laukeem wairs dabuht pa-ehſtees un ſahk nahkt dahrſōs, es nemu kahdu gabalina ſpeka kamaras un apfmehreju ar kamaras gafas-puſi jaunohs kohzinus. Tā apfmehretohs kohzinus ſaki ne-aiftteek zauru ſeemu. Apfmehreht waijaga labi pa-augstu, jo daudſtreis gadahs, kā tas ari man ir notizis, kā ſneegs ir diktis dſilſch un ſaki war ſafneegt weetas, kas naw apfmehretas; ſchihs weetas ſaki apgrausch. Ismehginaschanas deht atſtahju daschus panikhufchus kohzinus pawifam ne-apfmehretus; ſcheem tapa misa pawifam nograusta. Lehtaku un labaku lihdsekkli pret kohku apgrauſchanu gan ne-atradis, jo ar weenu kamaru war apfmehreht labi dauds kohzimu.

Kartufelu gipſefchana.

Kartufelu gipſefchana efoht pehz daudſtreis isdaritahm ismehginaschanahm israhdiſſees par lohti derigu, it ihpaschi tad, kad gipſe wairak reijas. Pirmo reis ir jagipſe, kad laſtī (wihtes) ir kahdas 6 zellas gari; ohtro reis tuhlit pehz pirmahs atarschanas un trescho reis ſeedulailā. Pirmo reis jagipſe paplahni, ohtro reis ſtipraki un trescho reis jo ſtipri, tā kā isnahk pa wiſahm trihs reisahm kahdas 400 mahrzinash gipſes us puhra-weetu. Augli efoht lohti

Labi. Gipse aisdzen no kartuseleem wiſus ſkahdigus kükainus un iſnihzina wiſas ſkahdigas fehnites. Kartufetu laſti paleek weenmehr kohſchi ſati un kartufeli paſchi aug lihds pat wehlam rudenim. Schahdā wihsē kohytem kartuseleem nepeemetotees nekahdas ſtimibas, un ari par ſeemu uſturotees pilnigi weſeli. Ralſtitajs faka, ka eſoht redſejis lauku, kaſ noſtahdıhts ar weenu paſchu kartufetu ſorti un weonā un tai paſchā laikā. Puſe laukam ta-puſi gipſeta un ohtre puſe atſtahta bes gipſes; tai puſe, kaſ bij atſtahta bes gipſes, bij iſaudis tikai 80 puhrū kartufetu no puhra-weetas, ſtarp ſcheem wehl dauds eepuwiſchu, kurpreti ohtre puſe 145 puhrū no puhra-weetas, un neweens nebij eepuwiſ.

Schōs laikos daschadi gahdā par faimnezi-bas uſplaufſchanu. Peemineſim tikai ſemkoh-pibas iſſtahdi Nihgā! Bet weena leets tur tik knapi bij eewehrota, prohti: biſchu-kohki un biſchu kohpſchanas erohtſchi. Latweeſchi jau no wezu-wezeem laikeem ar biſchu kohpſchanu puhlejuſchees; tadeht wineem ſchinī ſinā jo wairak waijadſeja uſpalihdeht zaur mineto iſtahdi. Jaunakos laikos ir Jelgawā zehluſees biſchu kohpſchanas beedriba, kurai wehlak daschias ſara-beedribas peebeedrojuſchahs. Geſah-kums bij teizams: netruhla daschias derigas pamahzifchanas teem, ka Jelgawas tuwumā. Bet tahlejeem maſ labuma atlehza; tikai finaja, ka ſawu beedriu malku nomalkaja, bet no beedribas darbeem maſ dſirdeja; pat ne protokoles no beedribas ſapulzehm netapa ſinamas. Wehlak beedriba dabuja zitu waldischanu, un tad wareja zereht, ka ees labaki. Bet neka; ſtrihdi iſzehlahs. Neiſ, it ka par brihnumu, radahs diwi presidenti, kaſ us biſchu dſihwi chrmigu un ne wiſai labu eespaidu pometa; jo katram drawineekam ſinamas, ka weenā ſtrohpā diwi wal-dineeki, jeb labaki ſakoh, waldineezes, newar paſtahweht. Ari ſchi beedriba ſapulzes angļus preefſch few natureja; tik ween kahdas ſludi-nafchanas par ſatumōs iſbraukſchanahm nahza laudis; bet iħſti praktiſka pamahzifchanu jeb ſinas, kaſ us biſchu kohpſchanu ſiħmejahs, lihds

ſchim wehl now ſnotas, jebiſchu beedribas uſ-dewums tał buhs, biſchu kohpſchanu paželt uſ-augftaku paſahveenu pee muhſu drawineekeem. Zerejahm, ka biſchu kohpſchanas beedriba, kaſ jau daschu gađu paſtahw, ari ko no ſaueem paňahkumeem uſ iſſtahdi wedihs; bet neka, welti tohs meklejahm. Dasch ari no taħlenes beedribā eestahtohs, ja tam zik-nezik labuma no tam atleħku. — Zik nowehrojams, tad ſenak drawefħana leelahs labak ſekmejuſees: daſħas weetās, pat mesħdös, bij leeli biſchu dahrxi, bet tagad tohs wairs ne-atroħd; pat pee mahħahm dasħam tikai pa kohzinaam atliżiſ. Zaur dasħadeem jaueem eewehroju-miem biſchu kohpſchanas beedriba gan waretu wiſpahrige lihdeht, tohs iſſludinadama. Drawineeki ſchahdas ſinas arween ar pateižibu fa-nems. Buhtu laiks, ka beedriba biſchu kohpſchanai plati wahrtus atwehrtu, drawineekeem paſinodama: „zik taħlu beedriba, no wezahs biſchu kohpſchanas wihses fahloht, jaunā labakā wihsē uſ preefſchu tikuſi“ — pirms wiſ-pahrige, un tad jo ſiħlaki. — Biſchu kohpſhana gan now wehl pawiſam apſtaħjuſees, bet gan ſtipri atpakał gahjuſi. Dasch pats uſ ſawu roħku ſtrahdā veħz taħdas wihses, kahda tam ſchkeet jo labaka ħtam; bet zaur tam leeli raibumi zelahs, un dasħi puħlini zaur ne-iſ-praſchanu aiseet bohja un paſchu kohpeju dora gurdenu un fuħtru, ta ka beidsoht pawiſam ne-puhlejahs, aibildinadamees, ka ne-eſoht laimes. Tapeħz buhtu labi, kad biſchu kohpſhana, kaſ tał ka laħs aulgħiſ ſars no ſem-kohpibas kohka iſaudis, wiſpahrige taptu eeweh-rota. Kad nu ar ralsteem un pamahzifchanahm ween wehl deewsgan newar fekmigi paſchirk biſchu kohpſchanas weiffchanohs, tad deretu leeti, kad weetahm drawineeki dabutu redſeht jaunas mohdes strohpus un dasħadus biſchu kohpſchanas erohtſhus, un waſoru pee bitemi dasħus praktiſkus darbus. K. S.

Peesiħmejuſis no redakzijs puſes. Jelgawas biſchu kohpſchanas beedribu maſ paſiħtam; tamdeħl newaram ſpreest par wi-nas darboſchanohs. K. S. kgs ſchinī ſinā pats atbiđ par ſawu laipno rakku.

Par zuhku stalleem.

Daschi tura zuhku par lohti netihru lohpu; bet tas ne buht now toisniba. Pee zuhku netihribas ir leelaka waina zilwekam, kas to zaure stalleem, netihreem stalleem eeradina netihribā. Ja grib lai zuhku audsinafschana atmet wairak pelnas, tad jagahdā wispirms par labeem, tihreem stalleem.

Zuhku stakku leelumu waijaga oprehkinahz pehz zuhku flaita. Isauguscham kuitim waijaga 30 lihds 40 kwadrat-pehdas leelu aifgaldu jeb stalla ruhmi; tik pat leelu aifgaldu waijag ari zuhkai. Us katru siweni waijaga 5 lihds 6 kwadrat-pehdas. Gadu wezai zuhkai waijaga 7 lihds 8, pahrad par gadu 9 lihds 11 kwadrat-pehdas leelu ruhmi. Barokleem, ja tee stahw 3 lihds 4 weenā stalli, waijaga katram 12 lihds 14, ja pa weenam, tad katram 15 lihds 20 kwadrat-pehdas. Gangeem starp zuhku aifgaldahm waijaga buht 4 lihds 5 pehdu plateem, un stakkam waijaga buht 7 lihds 8 pehdu augstam.

Zuhkai, ja grib, lai tahs labi isdohdahs, waijaga widuweja filtuma, no 14 lihds 15 grahdeem. Pat wisauftakajā seemas laikā stallis nedrihkfst buht masak kā 12 grahdu filts. Masās faimneezibās isnahk jo lehtaki, kad zuhku aifgaldas eetaifa kahdā zitā stalli.

Pee zuhku stakku buhwes waijag par wifahm leetahm jo wairak eewehroht stalla grihdu un widus-seenas. Grihda zuhku stakkam tā jataifa, ka to zuhkas newar israukt; bes tam grihdai waijaga buht lihdsenai, stahweht 8 lihds 10 zellas augstaki, neka stalla jeb aifgaldas ahrpusē un buht druzin paflipai, lai flapjums war notezehzt un zuhkaum naw jamirkfst flapjumā.

Zuhku stakku grihdu war it labi taifikt no stipri dedfinateem steegeleem, ja tohs saleek kan-tenifti jeb plakaniski diwkahrtas un famuhre, wi-slabak ar zementu. Lai apaksch grihdas nemah-jotu peles un schurkas, waijaga pabehrt apaksch grihdas labi pabeesu kahrtu stikla gabalu.

Zuhku stakku grihdas tohp daudsfreis taisitas no stiprem preeschu dehleem, waj ari laftahm.

Apaksch grihdas tohp eetaifhts grahwitis, kas lai nowelsk flapjumu. Schi eetaifa naw ne buht smahdejama, tik waijaga par to gahdaht, ka zaure grahwiti newar seemas laikā eewilstees aukstums stalli, kas zuhkaum ir lohti flahdigā. Weenigā waina, kas ir pee tahdahm grihdahm, ir to, ka grahwiti newar nekad gruntigi istihrikt, zaure fo grihda filta laikā fahf vuht, un zuhkaum war pefsteees daschadas slimibas.

Stalla dibenā ir ja-eetaifa zuhkaum gutamā weeta, kahdas 5 lihds 6 zellas augstaka par grihdu. Zaure tam tohp aistaupitas pakaisas; jo gutamā weeta tad stahw arweenu fausa un filta.

Aifgaldu widus-seenas ir jataifa lihds 3 pehdu augstas; daudsreis seenas taisa no dehleem, fo fawalda meeti. Tahdas seenas naw teizamas, tapehz ka dehlu un meetu starpās eemahjo daschadi kustoni, kas wafarā nedohd zuhkaum meera. Bes tam zuhkas tahdas seenas drihs isahrdā.

Taunakos laikos tohp aifgaldu widus-seenas daudskahrt muhretas no steegeleem. Schihs rohdahs buht ari tahs labakahs, un naw wifai dahrgas, tapehz ka weenreis taisitas, war pa-stahweht jo ilgu laiku. Beesi dehli, grohpēs likti, ari naw smahdejami. Aifgaldu preeskseenas daschi taisa no dselles, fo eemuhrē restu wihse. Gan dosch dohmā, ka akmīns un dselse iswelkoht filtumu is stalla; bet tahdas dohmas ir bes pamata, jo minetee filtuma iswilzeji atrohdahs stalli, tapehz newar ari filtumi nekur aifwilkt. Kad nu negrib taisht tik lepnas preeskseenas jeb wahrtus, tad peeteek ari stivras kohla restes, kam jabuht tik beesahm, ka zuhka newar eebahst purau starpās.

  Zaur pahrsfatischanohs „Sem-kohpibas un faimneezibas peelikums“ netapa peelikts klahf pee № 3; luhdsam to tagad laipni fanemt un mums scho nisejumu nenemt par laumu.